

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ו' אדר ב' תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות ב | דף הכולל: מגילה יט.
דף היומי בהלכה: מסעיף י"ח עד סעיף כ"ב.
מוסר: חפץ חיים - אות ג' עד אות ה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ו' אמרה הגנפס כבר הבינותי מה שזכרת' עד סוף פרק ז'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

היום: רבבות לומדי הדף היומי מתחילים בלימוד מסכת יבמות | "מזל טוב!! הכריז הגבאי, "הרגע הרבי אמר שמנדל זיידנפלד זכה במשפט" | כמה זה חצי רוח הקודש? ומה ההבדל בין בו"ה לרפו"ש? | "תפסיקו את ההפגזות, אני לא שומע את הבעל קורא" | 2354

הסיפור היומי

**רעש ההפגזות הרעיד את אמות הסיפים.
באותה שעה עמד ר' משה הויזמן בבית הכנסת
ליד הבעל-קורא, ואמר: "אמרו להם שיפסיקו
להפגז; אינני יכול לשמוע את קריאת התורה"**

בזה עומק גדול - הכל תלוי איפה ראש האדם שקוע. אם הוא שקוע בדברי רש"י, אינו מתחיל להבין" - וכי מפני ששני גויים מתקוטטים, אני צריך להפסיד ולעלות על יצועי מבלי להבין פשט בדברי רש"י?!"

כמו כן מסופר על יהודי תמים שהיה בירושלים ושמר ר' משה ב"ר חיים דוד הויזמן, שבעת המלחמה בשנת תש"ח כשההפגזות נשמעו היטב בכל בתי ירושלים העתיקה והרעידו את אמות הסיפים, עמד הוא בבית הכנסת ליד הבעל קורא ואמר: "אמרו להם שיפסיקו להפגז; אינני יכול לשמוע את הבעל קורא". הוא דיבר כן בתמימותו - "מה אכפת לי מהם וממלחמותיהם? אני צריך לשמוע את הבעל קורא!"

מעשיות אלו מלמדות אותנו, שכאשר האדם שקוע באיזה דבר עד הסוף, דבר זה נעשה עיקר אצלו וכל השאר טפל לו, וכל אחד מחליט במה להשקיע את עצמו ומה לעשות אצלו עיקר.

(הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א, 'הבינני')

בספר 'מאמר מרדכי' הביא מעשה בחסיד לעכוויטש בשם ר' ישעיה תמים, שנקרא כן על שם תמימותו, שפעם בשעה שנערכה מלחמה בין רוסיה למורדים פולניים וסכנה היתה להתהלך בחוץ מחמת ההפגזות, התחמק הוא מביתו בחצות הלילה ושם את פעמיו אל רב העיר, ומחמת הדף ההפגזות נאבד לו הכובע והוצרך לכסות את ראשו במעילו העליון וכך הגיע לבית הרב.

הרב פתח לו את דלת ביתו והביע בפניו את פליאתו שהוא מתהלך בחוץ באמצע הלילה כשהדרכים בחזקת סכנה.

אמר לו ר' ישעיה: "מתקשה אני בפירוש דברי רש"י ובאתי לשאול את הרב שיאיר לי את עיני בחכמתו הזכה".

רגז עליו הרב: "בגלל שאתה מתקשה בפירוש דברי רש"י אתה מסכן את עצמך?!"

אמר לו ר' ישעיה בתמימותו: "איני מבין, וכי מפני שהרוסים נלחמים בפולנים איני צריך להבין פשט בדברי רש"י?!"

כך היה הרה"צ רבי מרדכי חיים סלאנים זצ"ל מספר. ויש

בעודי ממתין בתור, אני רואה לידי אדם שאינו שומר תורה ומצוות מחזיק בידו גמרא מסכת יבמות ולומד... כאשר הוא ראה אותי, ניגש אלי ושאל אם אוכל להסביר לו קטע כלשהו בגמרא...

מה שדף גמרא יכול לחולל | הגאון רבי אהרן טויסיג שליט"א

כיפה, אבל נפשך חשקה בלימוד, ולכן התורה מאירה פניה אליך". "חשתי בתוכי סערת רגשות" - ממשיך הלה לספר לי. "הייתי בטוח שאחרי כמה שבועות של השתתפות בשיעור, לא יהיה להם יותר כח אלי, והם יעירו לי על הלבוש שלי, שלא בדיוק התאים ללבוש שלהם, וכמובן על כך שאני הולך בגילוי ראש. אבל עד היום כבר חלפו כמה חדשים, ואיש מהם לא אומר לי דבר". כך מספר לי אותו יהודי, בזמן שאנחנו מחכים בתור לרופא.

אני, כמי שיש לי עסקים עם אנשים מסוג זה, מאד סיקרן אותי הסיפור, ולכן ביקשתי לדעת את שמו של האברך מגיד השיעור. עוד באותו ערב התקשרתי לאברך, הצגתי את עצמי וסיפרתי לו על הפגישה שהיתה לי עם היהודי החילוני, המשתתף בשיעור שלו. אמרתי לאברך: "דע לך שיש מלחמה קשה בלבו של אותו יהודי, בין היצר הטוב ליצר הרע. הוא מרגיש סערת רגשות וממש 'מחכה' שמישהו יעיר לו על לבושו, כדי שיהיה ליצר הרע תירוץ להרחיק אותו מהשיעור. יתכן שגם אתם כבר לא מסוגלים לראות אותו כך, ואתם עומדים על סף פקיעת סבלנותכם".

אמר לי האברך: "אין לך מה לדאוג, יש לנו, לכל משתתפי השיעור, החלטה נחושה, שגם אם הוא ישב בשיעור שנה ושנתיים, לא יעירו לו דבר. יש כאן שיעור של הדף היומי, ואם הוא רוצה להשתתף שיבוא וילמד תורה".

אמרתי לאותו אברך: "אתה לא מכיר אותי, אבל אני רוצה לזכות את הרבים, לכן אני מבקש ממך לעשות עמדי חסד, ואם תהיה איזוהתקדמות עם היהודי הזה, תעדכן אותי בכך, כדי שאוכל לספר זאת לרבים".

חלפו שלושה חודשים - ועד היום אני מתרגש כל אימת שאני מספר את הסיפור - ואותו אברך מתקשר אלי ואומר לי: "איש בשורה אנוכי. לפני מספר ימים, נכנס אותו שכן חילוני לביתי יחד עם אשתו, והיא מספרת לי כי מאז שהתחיל ללמוד תורה, חל שינוי דרסטי בכל מהלך החיים שלו. הוא הפך לאדם עדין ומתון, ורואה ברכה מיוחדת בעסקיו. לכן הם החליטו יחד, שהם רוצים להכשיר את המטבח שלהם, ומבקשים הדרכה כיצד לעשות זאת".

הסיפור הזה היה באמצע הקיץ. בערב ראש השנה התקשרתי לאברך כדי להתעניין על המשך הסיפור, והוא סיפר לי כי אותו יהודי הוציא את כל ילדיו מבתי הספר החילוניים, והכניסם למוסדות חינוך חרדיים.

לפני כמה שנים היה לי תור אצל פרופסור ברמת גן. בעודי ממתין בתור, אני רואה לידי אדם חילוני מחזיק בידו גמרא מסכת יבמות, ולומד את הדף היומי.

כולם יודעים כי מסכת זו היא מן הקשות ביותר בש"ס. כאשר אותו יהודי ראה אותי שם, הוא ניגש אלי, ושאל אם אוכל להסביר לו משהו מוקשה בגמרא.

שאלתי אותו היכן הוא לומד מסכת יבמות, והלה סיפר לו שהוא גר בהרצליה, ולפני כמה חודשים הוא הבחין שבכל ערב, בשעה מסויימת, מגיעה לבניין קבוצת אנשים, ונכנסת לאחת הדירות בבניין. לאחר כמה ימים הוא שאל אחד מהם לפרש בוואו, והלה סיפר לו כי בבניין מתגורר אברך שמוסר שיעור בדף היומי. אותו אדם לא ידע כמובן מה זה 'הדף היומי', והלה הסביר לו את המשמעות. ביום המחרת הוא פגש את השכן האברך, ושאל אותו האם הוא יוכל להגיע לשיעור היומי, כדי לשמוע מה לומדים. הלה השיב לו בחיוב, אבל השכן החילוני הוסיף שהוא אינו חובש כיפה, ואין בכוונתו לחבוש כיפה בשיעור, האם בכל זאת יתאפשר לו להגיע לשיעור. האברך אמר לו כי הוא יכול להיכנס לשיעור איך שהוא רוצה, ואיש לא יכפה עליו דבר.

אותו אברך הכין את משתתפי השיעור לבואו של השכן החילוני, וביקש מהם שלא לומר לו דבר על זה שאינו חובש כיפה. ואכן הלה הגיע לשיעור גלוי ראש, וכבר בפעם הראשונה הוא שאל שאלה טובה במהלך השיעור. האברך שיבח אותו על השאלה, ואמר לי כי היא מופיעה ב"פני יהושע", ואף הוציא את הספר להראות לו את השאלה. למחרת שוב הגיע אותו שכן, וגם הפעם שאל שאלה טובה בשיעור, ומגיד השיעור הראה לו כי השאלה מופיעה במהרש"א.

ממשיך אותו יהודי חילוני לספר לי: "אני במקצועי מהנדס אלקטרוניקה. כדי לקבל את התואר מהנדס, נזקקתי לכמה שנות לימוד, והייתי צריך לעבור על ספרים רבים מכריכה לכריכה, עד שרכשתי את המקצוע. והנה כאן, כבר בשיעורים הראשונים שאני משתתף - לאחר שמעודי לא למדתי גמרא - אני מצליח לשאול שאלות המופיעות בספרים שחברו על הש"ס, כיצד זה יתכן? השאלה הזאת ניקרה במוחי, ולמחרת ביום השלישי שהשתתפתי בשיעור, הצגתי את השאלה בפני האברך מגיד השיעור, והוא השיב לי כי קדושת התורה שונה מכל החכמות האחרות. אדם הרוצה ללמוד תורה, התורה מאירה לו פנים. אמנם אתה מגיע בלי

לעזוב את דרכו הקודמת ולהדבק בתורה, השי"ת לא יקפח אותנו. אפשר לספר על כך סיפורים רבים, על אנשים שכמעט והתייאשו, אבל המשיכו לדבוק בתורה ולפתח חשו סייעתא דשמיא בכל התחומים, גם מבחינה רוחנית וגם מבחינה גשמית.

(מתוך: 'זורש טוב' חנוכה)

ראו מה יכול דף גמרא לחולל. איזה מהפך. המאור שבתורה מחזירים למוטב.

בוודאי יהיו מי שישאלו אותי: הרי הם לומדים תורה כבר תקופה ארוכה, ומדוע אינם רואים ברכה בעמלם? אמנם נסתרים דרכי ה', אבל האמונה שלנו צריכה להיות חזקה, כי מי שהחליט

סגולות וישועות

"מה אתה מחזיק כל הזמן ביד?" שאלה אותי השופטת האיטלקית, מרשעת ידועה במיוחד. ענית: יש לי מטבע ברכה מהרבי מריבניץ כדי שהאמת תצא לאור! היא גיחכה: "אתה מאמין בזה?" וכל הנוכחים פרצו בצחוק...

כעבור תקופה התבטא הרבי מריבניץ על הסיפור המופתי הזה: "עשיתי זאת כדי לפרסם ולהודיע בשער בת רבים שיש אלוקים בישראל"

הריאות, בעקבות אי חימום הבניין כדבעי לטענתם. לילה לפני בדיקת חמץ באתי לריבניצער זיע"א, שאמר שעדיין לא סגר העניין סופית עם שר האש... הרבי ביקש כי אבוא חזרה בערב המשפט מיד אחרי פסח. בחצות ליל ערב המשפט הגעתי לרבי שרק אז התפנה והחל לקבל קהל. היו שם ממתנינים רבים, ביניהם חולים עם אלונקות שבאו ממיטת חוליים לפעול ישועות. בשעה שתיים הרבי יוצא מחדרו ומעיף בי מבט חמור סבר ומסלק פניו ממני. נגשתי לגבאי ר' יצחק וולף שאמר: "אל תדאג אני אסדר לך את העניין..." אך הוא יצא אחרי רבע שעה בפנים נפולות ואמר: "הרבי אומר שהוא לא רוצה לראותך הערב." ניגשתי לגבאי השני ר' מרדכי אשר גם ניסה את מזלו להכניס אותי אל הרבי בידועו כי מחר המשפט הקשה, אך ללא הצלחה. שבת הביתה שבור ורצוף, רעדתי מהמשפט הקשה הצפוי למחרת ונשברתי בכפליים כי ברגע הכי קשה עוזב אותי הרבי לנפשי... עודי מתהפך במיטתי, הגבאי מתקשר ומבקש שאבוא מיד. נכנסתי לרבי בערך בשעה שלוש לפנות בוקר. הרבי שאל האם למדתי בשבת פרקי אבות כנהוג בשבתות אלו. ענית לרבי כי בגלל מצבי הקשה אני לא מסוגל ללמוד. ענה לי הרבי: "לא זו דרך היהודי, גם בשעת צרה לא עוזבים את התורה - 'לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעוני'". הוציא הרבי סידור 'עין יעקב' והחל ללמוד עמי. כשהגיע למשנה "אל תרבה שיחה עם האשה" הסביר הרבי כך: "כלומר: באשתנו להרבות שיחה זהו איסור קל! אך חומר באשת חברה, שם זהו איסור חמור! הרבי ביקש ממני את הקויטל וושאחזור על הפרטים. אחר כך הוריד הרבי את הראש ובכה בקול רם. כך המשיך בעמדו ליד הקיר.

ואז פונה אלי הרבי: האם אתה אכן מאמין באמונה שלימה שאני יכול לפעול לך ישועה? משענית בחיוב ביקש הרבי מהגבאי שידליק שני נרות ואמר לי: "אומר לך מה יהיה מחר במשפט: ישאלו אותך שאלות וכו' ומחר אתה מזדכה לגמרי!" חשבתי שהרבי שעלה מרוסיה לא מכיר את נוהלי המשפט

"היה זה בשנת 1976 למנינם", מספר ר' מנדל זיידנפלד, יהודי חסידי, בעלים של בניין מגורים בוילאמסבורג, המאוכלס בשלושים וששה שוכרים אשר משלמים ארבעים דולר לחודש. "מערכת חימום הבניין באותם ימים עבדה על גחלים. הממונה מטעם הרשויות, יהודי מתבולל, הציק לי מאד ואלצני להחליף את מערכת החימום לכזו הפועלת על גז. עשיתי כך. כאשר ילדם בן השש של אחד מהשוכרים הגויים קיבל מחלת ריאות ומת תבע אותי היהודי המתבולל, ודרבן את השוכרים להפגין ולהפסיק לשלם שכירות.

השוכרים הגויים עוד הוסיפו להזיק למבנה. בימי החנוכה לפנות בוקר פרצה לה שריפה ענקית אשר כילתה את הבניין באש שבערה בעוז, כי המים בצניורות כיבוי האש קפאו מהקור. ברוך השם איש לא ניזוק. היה לי כיסוי ביטוחי מלא - נס חנוכה כלכלי. אך בטיפשותי ירדתי לשטח לראות מה קורה. השוכרים שראו אותי כעסו והעידו לשוטרים כי ראו שאני בעצמי הדלקתי את האש, כדי לזכות בדמי הביטוח. לתדהמתי נעצרתי במקום ושחררתי בסוף היום לאחר השתדלות עסקנית בערבות גבוהה. הנחתי תפילין ומיד נסעתי לרבי מריבניץ זיע"א. הרבי לא נבהל ואמר לי שהוא ידבר עם השר של אש... ויראה מה ניתן לעשות. עסקנים טובים שכנעו עו"ד ממולח ויקר להתגייס לעזרתי. הלה לא הסכים בתחילה לקחת את ה"קייס" שלי בטענה שכיון שיש עדויות רבות נגדי, הסיכוי שאצליח הוא קלוש. העו"ד דחף לעסקת טיעון בה אודה באשמתי ואשב רק חמש שנים בבית הסוהר. הריבניצער רבי אסר עלי להודות בשום אופן: "הרי לא היית שם", ואמר שוב כי ידבר על כך עם שר האש.

כומר מקומי רע לב הלהיט את השוכרים הגויים להעיד נגדי, קבעו זמן למשפט ביום שני אחרי פסח. העו"ד הסביר לי שההליך המשפטי אמור לארוך שלושה שבועות לכל הפחות, בהוסיפו: "תהיה מאושר אם תקבל רק עשרים וחמש שנה בכלא". המצב היה בכי רע. התביעה עירבה במשפט גם את הריגת הילד ממחלת

בהפסקה לקחו אותי השוטרים לתא המעצר. התירו לי לעשות שיחה לגבאי, שאמר בשם הרבי שלא אפחד, כי הרי הוא אמר שיהיה קשה באמצע היום ובסוף הכל יסתדר. הסתיימה ההפסקה. שוטרים החזירו אותי מהמעצר עם אזיקים. עורך הדין שראה להיכן זה הולך נרתע וביקש מהשופט להתפטר מהמשפט, אך השופט לא הסכים. והנה, ראו זה פלא! קם לו העד הראשון להעיד נגדי, ומעיד שהיום זה לו פעם הראשונה בחייו שהוא רואה אותי, מיסטר זיידנפלד. הוא אמר כי הסיבה שבא להעיד נגדי שהדלקתי את האש היא כי הכומר הבטיח לו תמורת העדות דירה גדולה בבניין החדש לכשיבנה מכספי הביטוח - "אך אני לא מוכן להעיד שקר!"

בית המשפט סער כמרקחה... "אני משחררת אותך ומוזהא אותך לחלוטין, וברשותך אני רוצה לעצור מידי את כל עדי השקר". אני צריך את רשות הרבי, עניתי. התקשרתי לרבי, ועוד לפני שאני מדבר, הגבאי יצחק וולף מכריז: "מזל טוב! הרבי אמר הרגע שמנדל זכה במשפט". הרבי הורה לי לא לעצור אף אחד, דבר שעשה קידוש השם גדול כי כולם החמיאו לרבי.

השופטת ביקשה לפגוש את הרבי, הרבי לא רצה, התחמקנו בתואנה כי הרבי לא מדבר עם נשים. הגעתי עם 'לחיים' ו'לקח' לרבי עוד לפני השקיעה והשמחה הרקיעה שחקים.

רבנו ה"זרע שמשון" בפרשת פקודי מסביר כלל יסודי במערכות הניסים אותם עושה הבורא: "כל הניסים שעושה הקב"ה אינם אלא לכבודו" - ע"פ הכלל הזה מסביר רבנו מדוע בלחם הפנים הצטרכו לאומנות המיוחדת של בית גרמו שהתמחו לאפות את לחם הפנים באופן שלא יתעפש. מדוע לא נעשה שם נס שלא יתעפש הלחם כדרך שנעשו שם ניסים אחרים, שהלחם נשאר חם כל השבוע? מתרץ רבינו שנס כזה שהלחם לא יתעפש היה חוסך כסף לבדק הבית, וזה אפשרי גם בדרך הטבע, כי כל הניסים שעושה הקב"ה אינם אלא לכבודו.

וכה תואמים הדברים למה שהתבטא הרבי מריבניץ אחרי תקופה לגבי הסיפור המופתי הזה: "עשיתי זאת בכדי לפרסם ולהודיע בשער בת רבים שיש אלוקים בישראל".

(גיליון התחזקות בביטחון - זרע שמשון)

בארה"ב, וחושב שזה תוך יום אולי כמו ברוסיה, אמרתי לרבי: "העו"ד אמר שיעברו שלושה שבועות מינימום..."

צעק עלי הרבי: "אתה לא מאמין ב'?" שוב שיננתי בפני הרבי שאני מאמין באמונה שלימה בהשי"ת ובמשה עבדו... ואז הוסיף הרבי כנביא מה יהיה מחר במשפט ואמר: "במהלך היום יראה המצב גרוע מאוד, תזכור אז שחיים זאנוויל בן משה הנו"מ איטא צפורה אומר שאין לך מה לפחד!!". הרבי ביקש ממני שארשום על פתק את שם הכומר הגוי. רשמתי, והרבי שרף את הפתק באש הנרות, אך את שם היהודי המתבולל שהציק לי לא הסכים להכניס לאש. "הוא מאחינו בני ישראל", אמר הרבי. אבל הוא קומוניסט ורשע, טענתי לעומתו, אך הרבי בשלו: "מנדלה, אני לא יכול לעשות כלום ליהודי".

לקח הרבי מטבע והצמיד אותה למצחו הק' לכמה דקות ואמר לי: "קח את המטבע ותחזיק אותה בידך הימנית במשך המשפט, וכשישאלו אותך מה זה תגיד שחיים זאנוויל נתן לך המטבע כדי שהאמת תצא לאור שלא היית שם כלל בשעת השריפה". הרבי לווה אותי החוצה כשהוא מרגיע את כל הממתנים הרבים בשעה כה מאוחרת כי יש כאן עניין דחוף, ובעצם ההמתנה הארוכה שלהם פועלים הם את ישועתם.

למחרת לפני פתיחת המשפט שילמתי לעו"ד מקדמה בסך חמש עשרה אלף דולר והוספתי לו שהיום נצליח בס"ד והמשפט יסתיים היום. עורך הדין עשה ממני לעג וקלס: "פנאטי שכמוך, אם המשפט מסתיים היום אני מוותר על הצ'ק".

הפרשה תפסה מקום ציבורי רחב. היו שם המון אנשים מלבד העדים הרבים. השופטת האיטלקית, מרשעת ידועה במיוחד, שאלה אותי: "מה יש לך ביד שאתה מחזיק אותה ישר כל הזמן, האם אתה חולה?"

יש לי מטבע ברכה מהרבי מריבניץ כדי שהאמת תצא לאור. "אתה באמת מאמין בזה?" היא שאלה? כולם צחקו! השופטת ביקשה שאתן לשוכרים את פרטי חברת הביטוח כדי שכל הדיירים שניזוקו מהשריפה יוכלו לפנות ישירות לחברת הביטוח ולקבל מהם את הכסף במקומי. סרבתי, בטענה כי עדיין לא הוכח שאני אשם וממילא כסף הביטוח מגיע לי. "חוצפן!" צעקה השופטת, "אתה עצור בגלל זלזול בבית המשפט".

Dirshu
דרשו ד ועזרו
קרן עולמית לחינוך
ועזרו לימוד הגירה

מהזור חדש

בהלכה בדף היומי בהלכה

התחלה חדשה

שיעור חדש בעברית

מתומצת ממזקד זברור

077-2222-666
שלוחה 1/2

עכשיו בקו השיעורים של דרשו

כמה זה חצי רוח הקודש? מה ההבדל בין בו"ה לרפו"ש? ומיהו האדמו"ר שלא הסתכל על פחות מ-100 דולר?

לקט חידודים ודברי צחות מגדולי ישראל

החרשתי". תמוה: עם שלם עומדים להפוך לעבדים נרצעים של פרסיים שפלים, ומה התגובה על כך - החרשתי?

ר' דוד הניג מלייקווד טורח רבות בהקמת פרויקטים דרכם יכולים יהודים שומרי תורה ומצוות להשיג פרנסות מתאימות. מאחורי הפעילות שלו מסתתרת עובדה מרתקת: בוסים גויים אינם מעוניינים להכניס למקום העבודה שלהם יהודים. וזה לא נובע מאנטישמיות, אלא מהכרה בערכם ומצוינותם של בני העם הנבחר. הדבר הפך לתופעה - יהודי צעיר מתקבל לעבודה, ועד מהרה מוצא את עצמו סולל דרך במעלה החברה עד כדי איום על מעמדו של הבוס עצמו. זהו הנימוק שנלחש מפה לאוזן אודות הסיורב לקבל יהודים לעבודה. הם מצוינים ושאפתנים מדי.

על פי יסוד זה הסביר אחד הדרשנים את הפסוק "ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי". החרשתי, בהחלט. כי אתה יכול לסמוך על היהודים שעד מהרה יגלו את הדרך להעפיל משפל העבדות לגאון האדונות ---

(הרב דוד גרוס, מוסף שבת קודש תצוה תשע"ג)

כידוע, לאחרונה כאשר מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א נחלש ומתעייף מחמת קהל הצובאים על פתחו והלילות הארוכים ללא שינה, הוא אומר את הברכה בראשי תיבות: בו"ה [ברכה והצלחה]. יום אחד כאשר עבר יהודי (הארבעים ושלוש בתור) וביקש ברכה לרפואה על חולה, מרן השיב לו: "רפואה שלימה". נכדו שליט"א שראה שהסבא חלש, שאל: "ומדוע שסבא לא יאמר לו רפו"ש? - רפואה שלמה בראשי תיבות. מרן שליט"א חייך והשיב לנכד כי רפואה צריכה להיות שלימה...

סיפרו כי פלוני מתושבי העיר בריסק נכנס למרן הגר"ח מבריסק צוק"ל ורטן: הרב 'מובל', הרב לא מכיר מה שנעשה. הרב גם לא מכיר את הדור של היום לפרטי פרטיו, מה קורה ברחוב שלנו וכו', גיבובי טענות מוכרות גם בדורנו אנו. הגיב לו מרן הגר"ח: "יתכן ויש ממש בטענותיך שאינני מכיר בטיבן של עובדות, אך מה אעשה ואותך אני מכיר היטב..."

(הרב א' חפץ, מוסף שבת קודש תצוה תשע"ג)

מספרים שיהודי אחד נכנס למרן הגר"ח חיים קניבסקי שליט"א לבקש ברכה. היהודי היה בלא כובע וחליפה ועם חולצה בעלת שרוולים קצרים, וידועה הקפדתו של מרן שליט"א על ענין זה. מרן לא התייחס אליו, וגם כאשר ניסה שוב לבקש ברכה לא זכה למענה.

נכדו של הגר"ח שעמד שם הבין מיד את סיבת הדבר, פשט את חליפתו והלבישה לאותו יהודי, ומיד הרים הגר"ח את עיניו ובירכו בברכה והצלחה. ואז הסתובב הגר"ח ופנה לנכדו ואמר לו: "תאמר לו שהברכה תחול עליו כל זמן שיהיה לבוש בחליפה..."

אומרים בשם הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע, שאל יבקש אדם "גדלות" יותר מדי. ופעם התפלל אחד שיזכה ל"רוח הקודש" - ותפילה עושה מחצה - והשיג רק "רוח"...

מסופר על הגה"ק מסאטמאר זי"ע, שכשהיה צריך להיכנס לארצות הברית נשאל על ידי הקונסול: "מי מופיע על השטר של הדולר?" (דולר בודד). כמובן הוא לא ידע, אך בפקחותו אמר מיד לגבאי שיאמר לקונסול, שעל שטר של פחות ממאה דולר הוא אפילו לא מסתכל... הלה נהנה ופטר אותו ונתן לו אשרת כניסה לארצות הברית.

(ע"פ 'נעם שיח' ויקרא זכור תשע"ט, בשינויי עריכה קלים)

במשתה היין לעת זקנותו אמר פעם האדמו"ר ה'דברי יואל' מסאטמאר זצ"ל: "בצעירותי הייתי שותה הרבה מאוד בימי הפורים, כיון שכן כתב הרמ"א ז"ל (סימן תרצ"ה) שצריך לשתות 'יותר מלימודו' (יותר משיעור שרגיל ללמוד תורה בכל יום...) ובימים ההם למדתי בהתמדה רבה, וע"כ הייתי מוכרח לשתות כל כך הרבה עד שיהיה 'יותר מלימודי'. אבל כעת" - נאנח - "אין אני צריך לשתות כל-כך עד שיעלה על לימודי..."

(ע"פ 'מושיען של ישראל').

במגילת אסתר כתוב: "ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו,

כשביקש החסיד ברכה לקראת חזרתו לחזית, התחייך ה'בית ישראל' ואמר לו בלשון הגמרא: "און בן פלת אשתו הצילתו". סע לחיים ולשלום!" החסיד התפלא על המשפט המוזר, אך על דברי הרבי לא שואלים שאלות...

להיכנס אל הרבי! - אמר הבעל. אם כן, אמרה האשה, נמתין עוד קמעא שמא בהמשך היום יהיה 'פתוח' אצל הרבי, ותוכל לגשת לקבל הברכה. האיש ניסה להתעקש, הוא חשש מן הנזיפה של המפקד על האיחור - אך האשה החכמה נטלה את הטלית ותפילין שלו, ואמרה: עד שאין ברכה מהרבי לא יוצאים לדרך!

האיש שהיה עיף מאוד מתלאות הלחימה הקשה והאכזרית נשכב במיטתו לישון, כדי לאגור כוחות להמשך המלחמה, אשתו הצדקנית לא הפריעה את שנתו, והוא ישן כך שנת ישרים כמה שעות. כשהתעורר בשעת צהריים מאוחרת רץ היישר אל ביתו של הרבי, שלשמחתו היה 'פתוח' באותה עת, והרבי קיבל קהל לעצה ולברכה.

תיכף משנכנס אל הקודש פנימה, נתן בו הרבי הקדוש מבט חודר חדרי לב ונפש, הוא לקח ממנו את הקוויטעל, וכשביקש ברכה לקראת חזרתו למלחמה התחייך הרבי חיוך רחב, ואמר לו בלשון הגמרא (סנהדרין קי): "חכמת נשים בנתה ביתה (משלי יד, א) - און בן פלת אשתו הצילתו", פאר [סע] לחיים ולשלום!

החסיד התפלא על המשפט המוזר... אך כבר הורגל שעל דברי הרבי לא שואלים ולא מהרהרים! אולם כשהגיע לאחר כמה שעות אל החזית, התברר לו שבאותה עת שהיה אצל הרבי בקודש פנימה לברכה, נפל פגז בדיוק על אוהל חברי פלוגתו ונפלו כולם ונהרגו, הי"ד! והוא ניצל ממוות לחיים בזכות עקשנותה של מחברתו בקודש, שדחקה בו שלא לצאת בלא ברכת הצדיק!

(טיב הקהילה)

בירח האיתנים של שנת תשל"ד לפ"ק השתוללה מלחמה קשה ברחבי ארץ הקודש, בעיצומו של יום הכיפורים כשפרצה המלחמה במפתיע במלוא עוזה בשעות הצהריים נשלפו אנשים רבים מתוככי בתי הכנסת כשהם עטופים בקיטל ובטלית היישר אל חזית המלחמה בעוצם תוקפו של יום הקדוש.

אחד מחסידי גור בירושלים עיר הקודש, שיצא עם חבריו אל המלחמה, הגיש בקשה למפקד הפלוגה לקראת 'הושענא רבא' שברצונו 'לקפוץ' ליום אחד לירושלים, כדי לזכות להשתתף בתפילה ובטיש אצל רבו הקדוש בעל 'בית ישראל' מגור זצוק"ל. המפקד נענה לבקשתו והוא קיבל 'חופשה' ליום אחד.

באמצע הלילה הגיע החסיד לביתו, ובני משפחתו שדאגו מאוד לשלומם שמחו לקראתו. כששמעה זוגתו הצדקנית שהגיע ליום אחד בלבד כדי להתפלל אצל הרבי, דרשה ממנו שיראה לקבל 'ברכה' מן הצדיק בטרם יחזור אל חזית הלחימה.

למחרת עם שחר התפלל החסיד בבית המדרש הגדול במחיצת רבו הקדוש, אך כשניסה לאחר מכן להתקבל בקודש פנימה לבקש את ברכת הקודש בטרם ישוב למלחמתו כבקשת זוגתו, לא עלתה בידו, הדלת היתה נעולה והגבאים הנאמנים לא הרשוהו להיכנס פנימה.

בלית ברירה חזר החסיד לביתו באין הברכה בידו, ולאחר שסיים את סעודת החג של הושענא רבא ביקש לשוב לחזית, אך כששמעה אשתו שלא קיבל את הברכה המיוחלת אמרה שאי אפשר בשום אופן לצאת למלחמה קשה כזו בלא ברכה! הרי אי אפשר עתה

סגולות וישועות

ר' חיים התעורר מהחלום נפעם. ריבונו של עולם, הכריז, אני מקבל על עצמי שאם אתה מחזיר לי את הילדה שלי, אקים בעז"ה ארגון שיסייע לחולים ובני משפחותיהם. למחרת בבוקר הגיע אליו הפרופסור נסער כולו...

הסיפור המופלא שמאחורי הקמת ארגון 'רפאנו וניוושע'

כשנשאל: "איך הקמת את הארגון?", סיפר שלפני עשרים שנה הוא למד בכלל במשך היום. בלילה היה מתפרנס מבדחנות. הוא הופיע בחתונות ואמר חרוזים דברי שבח על משפחות החתן והכלה. יום אחד, בתו התינוקת בת עשרה חודשים חלתה. חיידק אלים פגע בה ומערכות גופה החלו לקרוס. הפרופסור שטיפל

סיפר הרה"ג רבי גואל אלקריף: יהודי בשם ר' חיים שפירא הקים בנתניה ארגון בשם 'רפאנו וניוושע', מטרתו של הארגון היא לעזור לחולים ובני משפחותיהם ביעוץ, תמיכה, אספקת מזון וארגון שבתות בבתי הרפואה. הכל נעשה בצנעה ובענווה לשם שמים. ר' חיים נותן את ההרגשה, שעושים איתו חסד ולא להיפך.

"הגעתי בגללך. האחיות אמרו לי שבשעה שתיים בלילה כל המערכות בגופה של בתך התחילו להתייצב. אמרתי לאחיות ולרופאים במחלקה שזה לא יתכן. האנטיביוטיקה לא עזרה. האיברים קרסו. זה פשוט נס רפואי! מדהים לראות אותה חוזרת לתפקוד מלא. זו ממש תחיית המתים!".

הפרופסור אמר: "דע לך שאני אפיקורס אמיתי. אני בוגר קיבוץ בית השיטה. אנחנו נמצאים ימים ספורים לפני יום הכיפורים. מעולם לא צמתי ביום הכיפורים. עכשיו אני רואה שיש אלוקים בשמים. אני לא יודע מה בדיוק התפילות שלך עושות או איזה מצווה עשית שנתנה לבתך חיים. אני מבקש ממך שתגידי לי מתי מתחיל הצום ומתי מסתיים הצום".

ר' חיים המשיך לספר: "אמרתי לפרופסור את זמני כניסת יום הכיפורים ויציאתו. אותו פרופסור צם באותו יום כיפור. הארגון הזה קיים כבר עשרים שנה. הפרופסור מתקשר כל ערב יום כיפור ומתעדכן לגבי תחילת הצום וסיומו. אותו פרופסור צם בכל יום כיפור. כבר עשרים שנה שהוא מתמיד בכך".

(פניני עין חמד)

בה אמר לר' חיים שהמצב קשה ביותר. "תתכונן להיפרד מהבת", אמר לו.

בליל שבת בשעה שתיים לפנות בוקר, ר' חיים ישב ליד מיטת בתו ואמר תהילים. העייפות הכריעה אותו לבסוף והוא נרדם. הוא ראה בחלום את האדמו"ר רבי דוד אבוחצירא שליט"א הולך יחד עם אביו להבחל"ח רבי מאיר זיע"א. רבי דוד פנה אליו ושאל אותו: "מדוע פניך נפולות?". ר' חיים, שהיה מקורב אל שני הצדיקים הללו, להבדיל בין חיים לחיים, ענה לרבי דוד: "מדוע פני נפולות? הרב יראה איפה אני נמצא - בבית הרפואה, בתי בסכנת חיים".

רבי דוד אבוחצירא מביט בו במבט שכל כולו אהבת ישראל ואומר לו: "אתה יודע ששבת היום. שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. תקבל על עצמך קבלה טובה, תקבל עליך לעזור ליהודים והקב"ה יעזור לך".

ר' חיים מתעורר מהחלום נפעם ומכריז: ריבונו של עולם, אני מקבל על עצמי, שאם אתה מחזיר לי את הילדה שלי, אני בעזרת השם מקים ארגון שיטפל וידאג לחולים ולבני משפחותיהם. למחרת בבוקר הפרופסור הגיע כולו נסער ואמר לר' חיים:

הש"ת היומי

האם צריך להתכוון לצאת בברכות של העולה לתורה בפרשת זכור?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

יוצאים את המצוה ע"ש שמחלק אם ברכו בתורה בבוקר, המבואר מזה שיש חיוב לשמוע את הברכות ולצאת ידי חובה וכן המנהג בהרבה קהילות שמכריזים שהציבור יכוון לשמוע ולצאת בקריאה ובברכות.

שאלה: האם יש חיוב לשמוע את הברכות מן העולה לתורה ולכוון לצאת ידי חובה? תשובה: מצאנו בט"ז ס"י תרפ"ה שכתב דקטן שאינו יודע למי מברכין לא יכול לעלות לפרשת זכור כיוון שאינו יכול להוציא את הציבור בברכות, והפמ"ג דן שיתכן שבלי שמיעת הברכה לא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

ילד שמתלונן בפני הוריו על המלמד שלו, האם מותר להם לקבל את דבריו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

להיזהר שחשש זה לא יעורר אפילו ספק בלבד? ומביאים שכבר התחבטו בזה האחרונים, ובשו"ת פאת שדך (ח"א סימן כט) כתב שהציע הדברים לפני החזו"א, והשיבו: "מי יוכל לעמוד בזה, אין זה אלא לומדות". וכתב שמוכח מדברי החזו"א שבאמת קשה מאד לעמוד בחילוקים אלו, אלא שלא הכריע למעשה, והוסיף, שאולי לא רצה החזו"א להורות כנגד החפץ חיים, שמאריה סייעה. והגר"ח קניבסקי (מכתב) כתב, שוודאי לא חלק החזו"א על החפץ חיים בענין זה, ולמעשה יש לנהוג כך, שבדבר שנוגע לו למעשה יש לו לחשוש, ובדבר שלא נוגע לו למעשה, לא יחשוש כלל.

עוד יש שכתבו בזה, שהעצה להיזהר בדבר היא שילמד זכות כפי האפשר על השני, שאולי לא ראה בדקדוק את כל הפרטים ולא ידע את כל הנסיבות, ובכך לא יעלה בלבד ספק, אלא רק חשש, כדי שידע לנהוג בזהירות.

ב'ביאורים ומוספים' מביאים כאן שאלה מעשית ומצויה בענין איסור קבלת לשון הרע: ילד המספר להוריו דברי גנאי על המלמד שלו, האם מותר להורים להאמין לו, באופן שניכר שסיפר את הדבר כ'מסיח לפי תומו'? תשובה: לקמן כתב החפץ חיים שכל הנאמנות של 'מסיח לפי תומו' נאמרה דוקא באיסורים דרבנן, אבל בדאורייתא אין נאמנות, ובקבלת לשון הרע שהיא איסור דאורייתא אין נאמנות זו [ואף שהעלה שם שיתכן שלשון הרע שונה משאר מקומות, מכל מקום הסיק שיש להיזהר מלסמוך על כך]. ועל כן, למעשה, יש לנהוג בזה כשאר דברי לשון הרע, ולקבל את דברי הילד רק כדי לחשוש ולברר את הדבר כדי שלא יצא נזק לילד הזה או לאחרים.

בכלל ו' סעיף ט' - הנלמד היום בסדר הלימוד היומי - מציב ה'חפץ חיים' כלל בענין איסור שמיעת וקבלת לשון הרע: כל מה שאסור לספר - אסור גם לקבל. דהיינו, כל סוגי הגנות, הן גנות גמורה על הזולת בעצמו, והן על מעשי אבותיו, או על מעשי הקודמים כאשר עכשיו הוא מתנהג כשורה, וכל כיוצא בזה.

בנקודה זאת של סיפור מעשי אבותיו, מוסיף החפץ חיים 'בהגה"ה דבר חידוש: מדברי הרמב"ם משמע שאפילו אם השומע כבר יודע על מעשי אבותיו של אותו פלוני, גם כן אסור לו לשמוע. כלומר, גם שמיעת דבר גנות שלא שייכת בו 'קבלה', כי העובדה כבר ידועה לשומע [במידה שאכן העובדה נמסרת בצורה יבשה ללא כל תוספת] - אסורה. ב'ביאורים ומוספים' מביאים הסבר לאיסור זה, שכשם שבאיסור לשון הרע הקפידה התורה - מלבד על הנזק והצער שיגרמו לשני - גם על המידה הגרועה של סיפור גנות על הזולת, כך גם לענין שמיעת לשון הרע, הקפידה התורה על המידה הגרועה שבשמיעת דברי גנות על הזולת, ואפילו אין בהם כל חידוש אצל השומע.

בסעיף י' מסביר החפץ חיים 'מהו גדר ההיתר 'לחוש' ללשון הרע [ולא להאמין] - ומבאר, דהיינו לקבל את הדבר בדרך "חשש בעלמא", רק לשמור את עצמו ממנו שלא יגיע לו היזק על ידו. אך לא יתקבל אצלו הדבר אפילו בגדר ספק, ומחויב עדיין להיטיב עם הנידון בכל הטובות שציוותה התורה לשאר אנשים מישראל.

לכאורה, גדר הדברים אינו ברור דיו, וב'ביאורים ומוספים' עומדים אכן על נקודה זו - כיצד יוכל האדם להיזהר בדבר זה, שמצד אחד הותר לו לחשוש חשש בעלמא, ומצד שני עליו

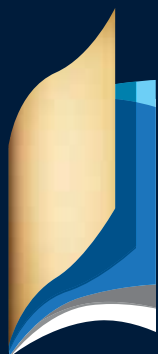

**הצטרף עכשיו
גם אתה**

להצטרפות מוקד 'דרשו'
02-5609000

**המוני בית ישראל
בכל העולם היהודי
התחילו בלימוד
המשנה ברורה
במסגרת הדף
היומי בהלכה**

**דף
היומי
בהלכה**

כמה פעמים למדו בחברותא הגאונים רבי צבי פסח פרנק ורבי מיכל טיקוצ'נסקי מסכת יבמות?

יבמות דף ב

מסכת יבמות

וכך המשיכו ללמוד את מסכת יבמות עד שסיימוה מאה פעמים. או-אז עברו למסכת אחרת...

ביום מן הימים אירע אסון מחריד במשפחתו של רבי צבי פסח. ילדתו נלקחה לבית עולמה. הצער ניסר בעצמותיו ושיבר את נפשו, עד שבני המשפחה חששו לבריאותו. כאשר שבו בני המשפחה האבלה לביתם, ניגש הגאון אל ארון הספרים, שלף כרך גמרא מהוה מן המדף, והחל ללמוד, כפי שידע הוא ללמוד, בחשק ובטעם, בהנאה ובהתלהבות.

בני המשפחה חששו, כי צערו הרב גרם לו שישכח כי במצבו אינו רשאי ללמוד. אבלים אסורים בלימוד תורה. ניסו לרמוז לו, לומר משהו, אך הוא שקוע בתוככי הסוגיה, אינו שומע מאומה. במשך חצי שעה שהו בני המשפחה במתח רב, מה אירע לראש משפחתם. והנה, קם רבי צבי פסח ממקומו, סגר את הגמרא, והתיישב על הארץ כמנהג אבלים.

הביטו בו בני המשפחה, והוא הביט בהם, ולמראה ארשת פניהם התמהה הסביר ברטט: בשעה שנכנסתי לבית הרגשתי כי ליבי עומד להקרע לגזרים. סכנת נפשות אמיתית ריחפה עלי. חשתי כי איני מסוגל לשאת את הצער הנורא על אובדן ילדתי תמתי. קולו של הגאון האבל נישא ברמה כבת קול, "והרי תורת ה' תמימה - משיבת נפש!!!! המבינים אתם, יקירי?

הרגשתי כי אני מוכרח לייצב את מצבי על ידי לימוד דף גמרא. עזרה ראשונה. למדתי דף גמרא, ותחי נפשי. חלפה הסכנה, ועתה הנני ככל אבל שאינו רשאי ללמוד.

(מאורות)

ד' טעמים על שהתחיל רבינו הקדוש סדר נשים במסכת יבמות:

א. הרמב"ם כתב בהקדמתו לפירוש המשנה, וז"ל: והטעם שהצריכהו להתחיל ביבמות ולא התחיל במסכת כתובות, שענין השכל נותן שהיתה ראויה להקדים. אבל נעשה זה מפני שהנישואין הוא דבר עומד ברשות אדם ורצונו, ואין לבית דין לכופו אדם שישא אשה, אבל היבום הוא מוכרח לעשותו, ולומר לו או חלוץ או יבם. וההתחלה בדברים המוכרחים הוא הנכון והראוי יותר מן הדברים שאינם מוכרחים, ועל כן התחיל ביבמות. ע"כ.

ב. בתום י' שנים כתב, משום דהיא מצוה ראשונה שאירע בנשים, כדכתיב בתמר בא אל אשת אחיך ויבם אותה.

ג. בתוס' יו"ט כתב, שהקדים מסכת יבמות, לפי שבה נתפרשו האסורים לבא בקהל, וזה ראוי להקדים לדיני האישות.

ד. עוד כתב, לפי שהיבום לקיים שתי מצות, אחת להקים זרע לאחיו, ואחת לקיים מצות פריה ורביה, ומקרא מלא דיבר הכתוב טובים השנים מן האחד.

(מרגליות הש"ס - "שדה צופים" וברוקלין ונש"א)

מעשה מרטיט שסיפר הגאון ר' אורי ויסבלום שליט"א.

הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל היה מפורסם ביגיעתו בתורה. מסופר עליו, כי שבעים פעמים למד את מסכת יבמות עם החברותא, הגאון רבי מיכל טיקוצ'נסקי זצ"ל, בבית הכנסת חורבת רבי יהודה החסיד. עם סיום הפעם השבעים, הציע החברותא לעבור ללמוד מסכת אחרת, אך רבי צבי פסח השיב לו, "עכשיו? כשהתחלנו לקבל טעם במסכתך..."

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם צריך ליטול ידיים לאחר יציאה מחדר האמבטיה?

והואיל וטעם נטילה זו הוא מפני רוח רעה, יש למהר וליטול את הידיים מיד לאחר היציאה מבית הכסא, או מבית המרחץ. ויש אומרים שצריך ליטול שלוש פעמים על כל יד, אך להלכה די בנטילה פעם אחת על כל יד. והנהוג להחמיר וליטול שלוש פעמים - נחלקו הפוסקים אם ראוי לנהוג כן גם ביום הכיפורים.

[שו"ע ד, יח ומשנ"ב לח-מ; ביאורים ומוספים דרשו, 48-50]

היוצא מבית הכסא ומבית המרחץ, צריך ליטול את ידיו אף אם לא עשה בתוכם מאומה, מפני הרוח הרעה השורה במקומות אלו. והפוסקים דנים בנוגע לבית הכסא שבזמננו, אם יש לו דין בית הכסא לענין זה, וכתבו, שלמעשה יש להחמיר. ובנוגע לחדר האמבטיה שבזמננו, כאשר אינו מיועד לרחיצה בלבד, אלא גם לשאר תשמישים - יש שכתבו, שאינו נחשב כבית המרחץ.

הנוגע במקומות המכוסים שבגוף מיד לאחר הרחיצה - האם צריך ליטול את ידיו?

בשערות הראש, בזמן לימוד תורה, או תפילה, וכן בשעת הסעודה. ואם עשה כן באמצע הסעודה, עליו ליטול את ידיו בטרם ימשיך בסעודתו. ואם עשה כן באמצע הלימוד או התפילה - יש אומרים, כי די בניקוי הידיים באמצעות חיכוך בבגד, וכדומה; ויש אומרים, שעליו ליטול את ידיו, ולכתחילה ראוי להחמיר כדעה זו, אלא אם כן אירע הדבר באמצע תפילת שמונה עשרה.

[שו"ע ד, יח-כא, ומשנ"ב מט, נ, נא רסא; ביאורים ומוספים דרשו, 58]

הנוגע בידו במקומות המכוסים שבגוף, או המחכך בידו בשערות הראש, צריך ליטול את ידיו. ואף אם נגע בהם רק באצבע אחת, צריך ליטול את כל היד. ונחלקו הפוסקים לגבי הנוגע במקומות המכוסים כאשר הם בודאי נקיים, לאחר רחיצתם היטב, אם צריך ליטול את ידיו. ויש להקפיד שלא לנגוע במקומות המכוסים, ולא לחכך

מהו המנהג היחיד שעליו כתב הרמ"א: "מנהג אבותינו - תורה"?

(1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) מהמת, או אף כשהיה רחוק מהמת.

ונהגו להקפיד שלא להכנס לְבֵית לאחר יציאה מבית הקברות, או הלויית המת, ללא נטילת ידים. וזהו המנהג היחיד שכתב עליו הרמ"א בהגהותיו לשולחן ערוך: "ומנהג אבותינו - תורה".

[שו"ע ד, יח, ומשנ"ב מב-מג; ביאורים ומוספים דרשו, 55-56]

היוצא מבית הקברות, צריך ליטול את ידיו, מפני הרוחות הרעות הנמצאות שם ו'מלוות' את היוצאים. ויש אומרים, שצריך ליטול את ידיו שלוש פעמים. ויש שנהגו, לרחוץ גם את הפנים.

וכמו כן, היוצא מחדר שמונח בו מת, או הנוגע במת, צריך ליטול את ידיו. וכן המלִיץ את המת, צריך ליטול את ידיו, אך נחלקו הפוסקים, אם דין זה הוא רק כשהיה בתוך ארבע אמות

* הישן ביום שינה שיש בה 'שיתין נשמין' (ראה להלן), יטול ידיו כדרך שנוטלים בבוקר - שלוש פעמים על כל יד, לסירוגין.
* רצוי שלא לישון ביום - בימות החול - שינה שיש בה שיתין נשמין (ראה להלן). והזקוק לשינה ביום כדי שיוכל ללמוד ולעבוד עבודת השי"ת כראוי בהמשך היום - יישן כפי צרכו.
* נחלקו הפוסקים בנוגע לאורך זמן 'שיתין נשמין': יש אומרים, שהוא שלוש שעות; יש אומרים, שהוא מעט יותר ממחצית השעה; ויש אומרים שהוא מעט יותר משלוש דקות. ולמעשה, המנהג הוא כדעה האמצעית, שאורך זמן הוא מעט יותר ממחצית השעה; אך רצוי להחמיר במידת האפשר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לגלול ספר תורה ביום טוב לצורך קריאת התורה בשבת?

שאינו מוכיח כי היא נעשית לצורך יום אחר, והרואה עשוי לסבור כי היא נעשית לצורך יום זה.
ובנוגע להכנה מיום טוב לשבת - יש אומרים, שהכנה שאינה מצורכי סעודה, אסורה אף אם נעשה 'עירוב תבשילין', (המתיר את הבישול ביום טוב שחל בערב שבת, לצורך שבת). ויש אומרים, שהעירוב מתיר את כל פעולות ההכנה. ויש אומרים, שכל פעולת הכנה שאין בה איסור מלאכה, מותרת אף ללא עירוב תבשילין.
[שו"ע תרסז, א, משנ"ב ה-ו, ושעה"צ ז; ביאורים ומוספים דרשו, 6; בהרחבה על פי המקורות]

אסור מדרבנן לעשות פעולה של 'הכנה' משבת ויום טוב לחול, גם כשאין בה איסור מלאכה. איסור זה, אמור גם לגבי הכנה מיום טוב ליום טוב שני' בחוץ לארץ, שהוא ספק חול; וכן לגבי הכנה משבת ליום טוב. וחלק מהפעולות הנפוצות שהזכירו הפוסקים בקשר לאיסור זה, הן: פריסת מצעים על גבי המיטות, הארכת שולחן, גלילת ספר תורה למקום בו יקראו למחרת. ובשעת הדחק, יש להתיר הכנה לצורך מצוה, שנעשית באופן

הלוח היומי

ו' באדר ב' | רבי דוד ב"ר שלום פוברסקי זצ"ל, ר"י פוניבז' בעל ישועת דוד

ביום זה נשרפו עקד"ה כאלף מיהודי טולדו הי"ד, על ידי האינקוויזיציה הארורה ימ"ש. יום זה הוא "פורים קובנא", על שקיבלו תושביה היהודים בשנת תקמ"ג, אישור לחזור אליה, לאחר גירושם הכפול (תק"ג, ותקכ"א).

יארצייט:

תרכ"ה: רבי אברהם ב"ר צבי תאומים זצ"ל, בעל חסד לאברהם.
תרע"ו: רבי נפתלי ב"ר שלמה אמסטרדם זצ"ל, תלמיד הגרי"ס זצ"ל.
תרע"ו: רבי אלימלך ב"ר יונה אשכנזי זצ"ל, אב"ד הורודנקא.
תרצ"ג: רבי יוסף ב"ר דוד בוימגרטן זצ"ל, אב"ד שיף-שוהל וינה, בעל פרדס יוסף.
תש"ב: רבי שמעון בצלאל ב"ר מאיר צבי ניימאן הי"ד, בעל פנינים יקרים ועוד.
תשנ"ט: רבי דוד ב"ר שלום פוברסקי זצ"ל, ר"י פוניבז' בעל ישועת דוד.

איך אפשר להיות שמח?

מרן הרב שך אמר: אני יכול להעיד שאין אחד שאינו סובל! וגם אם כלפי חוץ נראה שיש לו הכל. ואם כן יש לתמוה, הכיצד יוכל האדם להיות שמח ומאושר, הלא לכל אחד חסר משהו ואינו מצליח לקבל את כל אשר הוא חפץ? תשובה לדבר: התבונן סביבך ותחשוב על אלו שמצבם גרוע משלך, יש לך מאה, תן תודה שאין לך רק חמישים, ב"ה אין לך אויבים, אתה חי, ובכן אתה מאושר! (אורחות החיים עמ' מה)

נשתדל להתבונן בכל הדברים הטובים שה' משפיע עלינו, ולא נתמקד רק במה שחסר לנו, ונתמלא בשמחה ובהודאה לה' על כך

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il